Результати навчальної діяльності ліцеїстів у 2020/2021 навчальному році

У 2020/2021 навчальному році освітній процес було спрямовано на інтелектуальний, соціальний і фізичний розвиток кожного здобувача освіти як особистості, здатної самостійно мислити і творчо діяти, використовувати знання в нестандартних ситуаціях. Систематично здійснювався моніторинг навчальних досягнень вихованців ліцею з метою покращення профільного навчання.

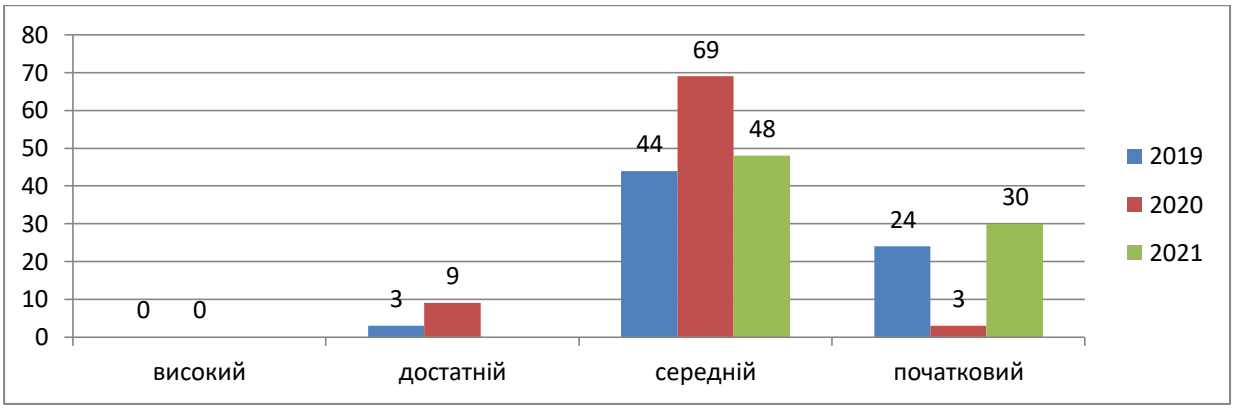
За підсумками 2020/2021 навчального року із 158 вихованців 10–11-х класів всі здобувачі освіти атестовані, 78 осіб переведено до 11-го класу, 80 ліцеїстів випущені із 11-го класу.

Загальна картина щодо рівня навчальних досягнень ліцеїстів залишається задовільною для ліцею, що є не стільки недопрацюванням педагогів ліцею, скільки рівнем підготовленості вихованців у базовій школі. Учителям-предметникам ліцею доводиться працювати із значним відсотком ліцеїстів, які не засвоїли основ наук у 5-9-х класах. Це переважно стосується української мови, математики, фізики, хімії. Педагоги шляхом різноманітних педагогічних прийомів досягають разом із ліцеїстами значного росту рівня навчальних досягнень, але попередні прогалини у навчанні все одно даються взнаки.

Десятикласники закінчили навчальний рік з наступними результатами:

Навчальний рік	Заг.к-ть ліцеїстів у 10 класах	Достатній рівень	Середній рівень	Є бали початкового рівня
2017\2018	71	3	59	9
2018\2019	71	3	44	24
2019\2020	81	9	69	3
2020\2021	78	0	48	30

Показники навчальних досягнень ліцеїстів 10-х класів за три останні роки

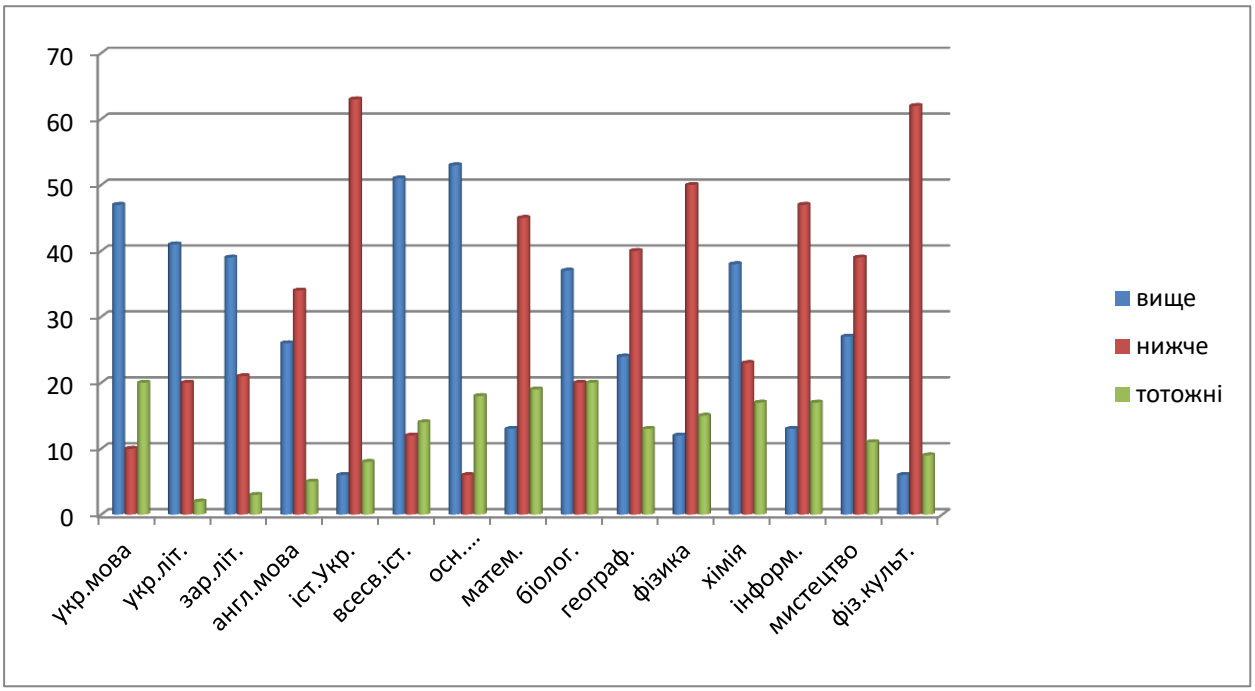

Як показує діаграма, якість освіти першого року навчання у ліцеї у поточному навчальному році у розрізі трьох навчальних років є найнижчою. Зниження показників спричинене об'єктивними чинниками: упродовж двох останніх навчальних років значний проміжок навчання проходив у дистанційному режимі (до таких викликів в освіті не були готові ні вчителі, ні здобувачі освіти), дистанційне навчання у переважній більшості шкіл, де ліцеїсти здобували базову середню освіту, не було налагоджене. Значна кількість ліцеїстів зазначє, що навчання у дистаційній формі у їхніх школах у 2019/2020 навчальному році фактично не проводилися. Конкурсне приймання на навчання у ліцей для цього потоку проводилося також в онлайн-режимі. Відповідно, предметні компетентності здобувачі освіти у 9-му класі здобули на недосттньому рівні. За результатами дистанційного навчання у жовтні педагогми ліцею з'ясовано, що десятикласники не готові до сприйняття нормального режиму навчання в онлайн-формах. Тому значна увага педагогів була спрямована саме на формування у ліцеїстів навичок навчання за допомогою дистанційних форм. Це ускладнило проходження здобувачами освіти адаптаційного періоду. Як при очному, так і при дистанційному навчанні, учителі відмічали систематичний низький рівень продкутивності роботи ліцеїстів як на уроках, так і при виконанні домашніх завдань. Педагогам довелося докласти багато зусиль для того, щоб мотивувати здобувачів освіти до навчання (постійний зв'язок: учитель-предметик – офіцер-вихователь, вихователь – ліцеїсти; учитель-предметник – класний керівник – батьки). Не зважаючи на всі зусилля педагогів, в результаті маємо нижчі показники навчальних досягнень, ніж здобувачі освіти мали у

свідоцтвах про здобуття базової середньої освіти. Очевидно, при висталенні оцінок за 9-й клас учителі ЗССО, які закінчували нинішні ліцеїсти 10-х класів, керувалися принципом «не нашкодь». Також опитування ліцеїстів показують, що у 90% випадках вимоги до навчальних досягнень у ліцеї вищі.

Якість навчальних досягнень з восьми предметів у 10-му класі значно знизилася у порівнянні із 9-м класом: історія України, фізична культура, фізика, інформатика, математика, географія, мистецтво та англійська мова. Важко об'єктивно визначити причини такого регресу. Очевидно, до оцінювання досягнень здобувачів освіти за 9 клас у ЗЗСО із фізичної культури, мистецтва, інформатики, англійської мови учителі поставилися формально. Щодо історії України та географії – у ліцеї ці предмети викладають педагоги-сумісники, викладачі ХНУ ім. В.Каразіна, учителі більш вимогливі до предметних компетенцій ліцеїстів. Математика, фізика – низький рівень математичної грамотності, що характерне для здобувачів освіти країни (у таблиці подані результати у порівнянні із показниками із додатків до свідоцтв про здобуття базової середньої освіти):

навчальний предмет	навчальні досягнення		
	вище (к-ть)	нижче (к-ть)	тотожні (к-ть)
укр.мова	47	10	20
укр.літ.	41	20	16
зар.літ.	39	21	17
англ.мова	26	34	17
іст.Укр.	6	63	8
всесв.іст.	51	12	14
математика	13	45	19
осн.правозн./гром.осв.	53	6	18
біологія і екологія	37	20	20
географія	24	40	13
фізика і астр.	12	50	15
хімія	38	23	17
інформат.	13	47	17
мистецтво	27	39	11
фіз.культ.	6	62	9

Початковий рівень має дуже велика кількість ліцеїстів. Їх – 30 осіб:

іст.Укр.	28
англ.мова	7
математ.	4
георафія	2
фізика і астр.	1

Найбільше оцінок початкового рівня ліцеїсти отримали з історії України. Двадцять троє ліцеїстів мають бали початкового рівня з одного предмета, переважна більшість з них – з історії України, 21 особа. Це вказує на високий рівень вимогливості учителя історії України. Але є і ліцеїсти, які мають бали початкового рівня не з одного предмета: з двох – 3 особи, з трьох – 2 особи, з чотирьох дисциплін – 1 особа.

Результати є незадовільними, але повністю прогнозовані. Перед педагогами стоїть завдання – організувати освітній простір здобувачів освіти в урочний час і під час саморпідготовки в оптимальному розрізі для якісного здобуття ліцеїстами усіх необхідних предметних та ключових компетентностей та належної підготовки до

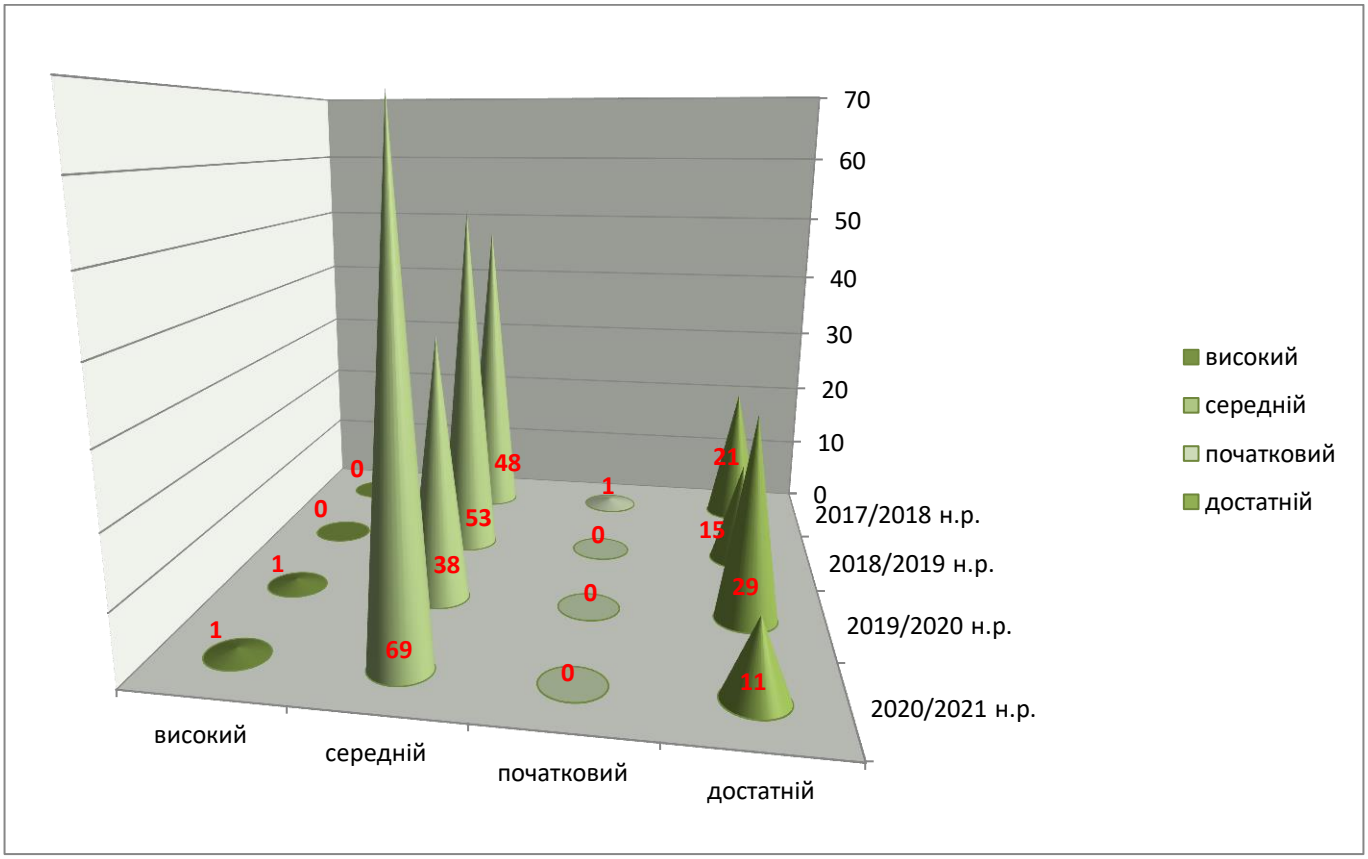
складання державної підсумкової атестації і зовнішнього незалежного оцінювання якості освіти.

Особливої уваги заслуговують результати навчальних досягнень ліцеїстів 11-х класів, оскільки це є результат роботи педагогічного колективу за весь цикл навчання здобувачів освіти у ліцеї, що складає два роки старшої профільної школи. Зважаючи на те, що курс десятого класу значною мірою є адаптивним, а обидва навчальні роки – системним надолуженням прогалин у знаннях ліцеїстів за курс базової школи, учителям-предметникам довелося докласти багато зусиль для досягнення бажаних результатів.

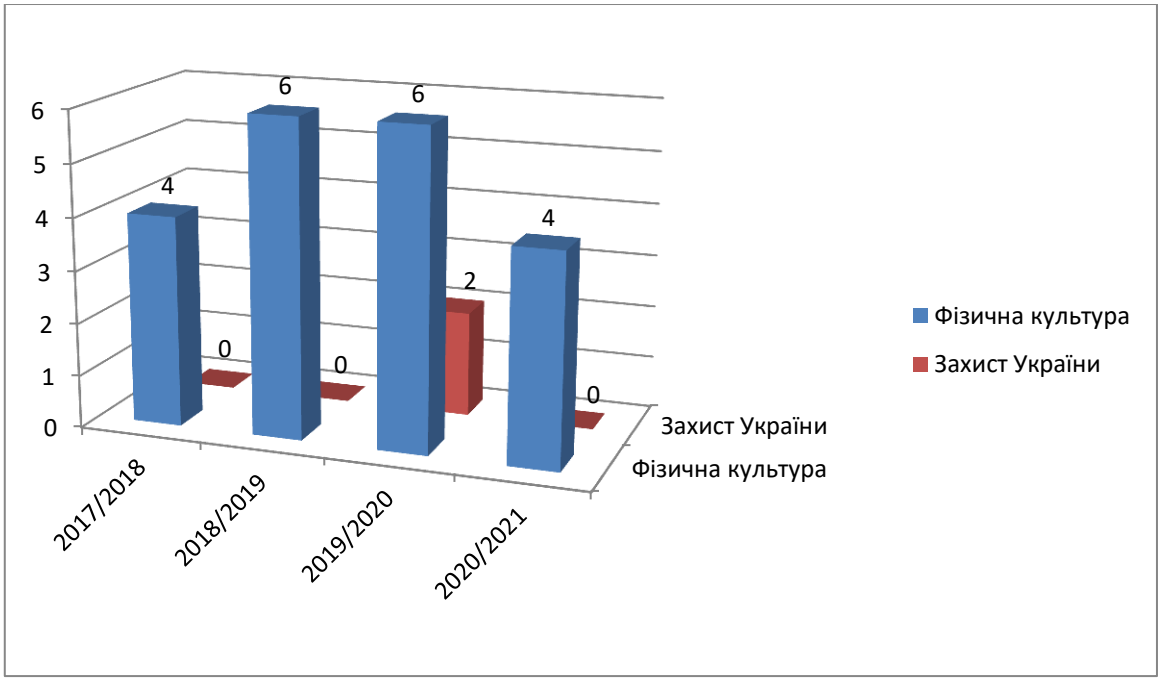
Моніторинг якості освіти вихованців 11-х класів за курс повної загальної середньої освіти:

Взвод	Навчальні роки	Кількість вихованців	Похвальний лист	Рівень досягнень				
				високий	достатній	Лише один бал сер.рівня	середній	початковий
21	2017/2018	25	4	0	12	0	13	0
	2018/2019	23	6	0	4	1	18	0
	2019/2020	26	8	1	13	1	11	0
	2020/2021	28	1	1	3	3	22	0
22	2017/2018	22	0	0	6	0	16	0
	2018/2019	22	0	0	4	1	17	0
	2019/2020	21	0	0	8	1	12	0
	2020/2021	28	2	0	5	4	19	0
23	2017/2018	24	0	0	3	0	20	1
	2018/2019	23	0	0	4	1	18	0
	2019/2020	21	0	0	5	1	15	0
	2020/2021	24	1	0	3	4	17	0

Одинадцять осіб мають один бал середнього рівня, всі інші – достатнього. Вісім із них – із спецкурсів профільного предмету «Захист України» (7 – статути Збройних Сил України, 1 –стройова підготовка).

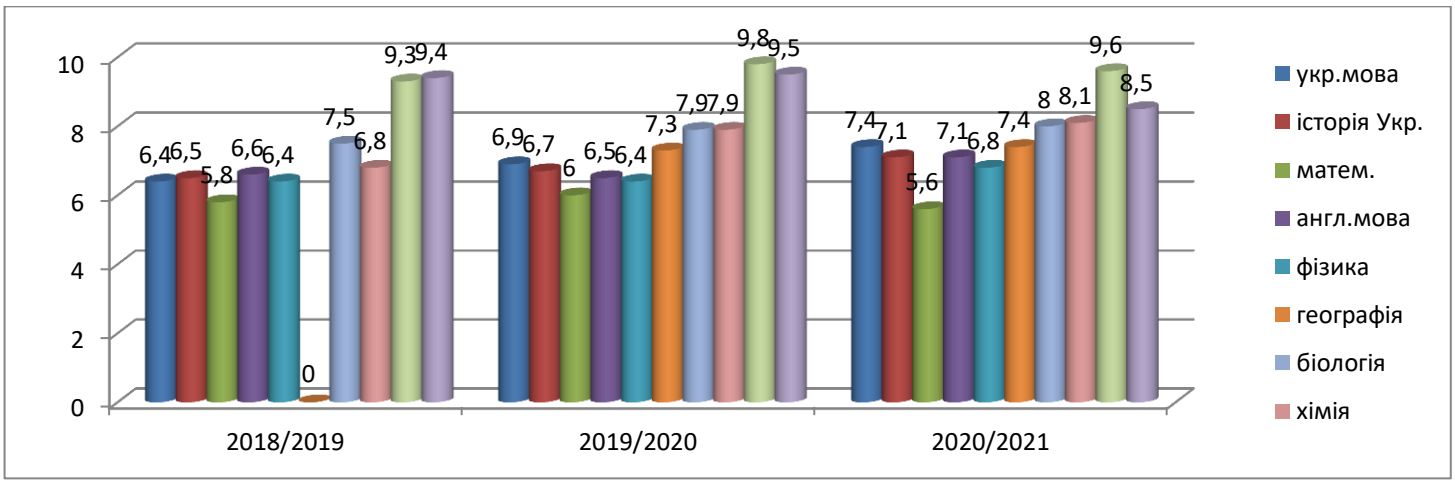

Показники щодо нагородження випускників похвальними грамотами за особливі досягнення при вивченні окремих предметів

Педагоги доклали максимум зусиль щодо роботи у напряму підвищення якості освіти, однак ліцеїсти та батьки недостатньо свідомо ставляться до найважливішого аспекту – самоосвіти вихованців, оскільки прогалини у знаннях за базову освіту не можна виправити лише за рахунок уроків.

Середній бал навчальних досягнень ліцеїстів одинадцятих класів за результатами річного оцінювання:

Цьогоріч результати навчальних досягнень випускників нижчі за попередні два роки з математики, фізичної культури, «Захисту України», вищі

за всіма предметами, що підлягають державній підсумковій атестації. Дистанційне навчання більшості ліцеїстів не завадило у досягненні своїх результатів. Проте варто зазначити, що ліцеїсти та батьки недостатньо серйозно поставилися до дистанційних форм навчання. Класним керівникам, офіцерам-вихователям, учителям-предметникам довелося докласти багато зусиль, щоб мотивувати ліцеїстів до навчання. Навіть керівництву довелося кілька разів брати на контроль окремих ліцеїстів. Питання полягає ще й у тому, що є непоодинокі випадки, коли батьки не можуть контролювати своїх дітей – здобувачів освіти ліцею. Тут зіграв свою негативну роль підлітковий нігілізм та прояви конфлікту «батьки-діти».

Результатами навчальних досягнень педагогічний колектив незадоволений. Тому перед учителями-предметниками стоїть завдання знайти більш раціональні шляхи щодо підвищення якості знань здобувачів освіти із кожного навчального предмета, посилити взаємозв’язки з батьками, ширше використовувати у своїй роботі елементи змішаного навчання, формувального оцінювання ліцеїстів, створювати індивідуальні дорожні карти для ліцеїстів групи ризику тощо.

Результати зовнішнього незалежного оцінювання ліцеїстів є такими:

Учасники ЗНО (ліцеїсти)	Укр.м	відсоток	Укр.м. та літ.	відсоток	Матем.	відсоток	Англ.мова	відсоток	Біологія	відсоток	Історія Укр.	відсоток	Географія	відсоток	Фізика	відсоток	Хімія	відсоток
Всього осіб																		
2018/2019	68	100	-	-	32	100	17	100	30	100	60	100	17	100	4	100	1	100
2019/2020	68	98,6	-	-	43	100	16	94,1	19	95	54	96,4	17	94,4	2	100	-	-
2020/2021	80	100	73	100	71	100	14	100	13	100	75	100	16	100	3	100	-	-
Не склав																		
2018/2019	0	0	-	-	3	9,4	5	29,4	1	3,3	2	3,2	2	11,8	0	0	0	0
2019/2020	6	8,8	-	-	4	9,3	2	12,5	0	0	8	14,8	1	5,9	0	0	-	-
2020/2021	9	11,3	10	13,7	30	42,3	2	14,3	1	7,7	21	27,7	0	0	0	0	-	-
Склав																		
2018/2019	68	100	-	-	29	90,6	12	70,6	29	95,7	58	96,8	15	88,2	4	100	1	100
2019/2020	63	91,3	-	-	39	90,7	15	87,5	19	100	48	85,2	16	94,1	2	100	-	-
2020/2021	71	88,8	63	86,3	41	57,8	12	85,7	12	92,3	54	72,4	16	100	3	100	-	-

На жаль, усі зусилля педагогічного колективу: удосконалення освітнього процесу (вироблення системи підготовки ліцеїстів до ЗНО, індивідуальний підхід до кожного учасника зовнішнього тестування (створення особистої освітньої траєкторії з конкретного навчального предмета), анкетування та опитування ліцеїстів, діагностика рівня знань упродовж навчального року, плідна робота з батьками, профорієнтаційна робота) – не дали бажаного результату. Фактів неподолання порогу «склав» із більшості предметів значно збільшилосі у порівнянні із попередніми роками. Найскладніша ситуація склалася із математикою – 30% та історією України – 21%. У багатьох випадках це був прогнозований результат, оскільки, попри всі намагання педагогів, окремі здобувачі освіти та їх батьки не надали необхідної уваги підготовці до ЗНО. Тому педагогічний колектив змушений надалі посилити контроль над цільовою категорією ліцеїстів щодо їх ризиків на зовнішньому незалежному оцінюванні.

Негативно на мотивацію до підготовки до ЗНО впливає також той факт, що випускники ліцеїв із посиленою військово-фізичною підготовкою мають право у разі «провального» ЗНО проходити внутрішні екзамени у вищих закладах освіти військового профілю, це дозволяє випускникам, що не склали ЗНО з будь-якого предмета, все ж іти вчитися далі за профілем ліцею. Крім того, ліцеїсти ідуть на контрактну службу до Збройних Сил України. Тож факт нездачі ЗНО є негативним, але це не впливає на виконання основного завдання ліцею – готувати ліцеїстів до обрання військових спеціальностей.

Цей аспект підлягатиме грунтовному аналізу у вересні 2021 року. На цьому етапі можна зазначити кілька причин такого результату зовнішнього незалежного оцінювання якості освіти випускників ліцею:

- Низький рівень базової підготовки ліцеїстів у ЗЗСО, де здобувачі освіти здобували базову середню освіту, на що вказували і самі здобувачі освіти, і їх батьки упродовж періоду навчання у ліцеї;
- Недостатня робота батьків щодо контролю за навчальним поступом власної дитини;

- Низький рівень усвідомлення ліцеїстами необхідності неполегливо і постійно навчатися;
- Дистанційні форми навчальної діяльності в останні два навчальних роки;
- Недостатня робота офіцерів-вихователів та вихователів щодо контролю навчальної діяльності ліцеїстів на самопідготовках;
- Необхідність у зміні підходів учителів-предметників до підготовки ліцеїстів для проходження зовнішнього незалежного оцінювання;
- Недостатній рівень мотивації випускників щодо вагомості результатів ЗНО для вступу до ВЗО (є можливість складати внутрішні іспити у ВЗО військового спрямування).

Вважаємо результати зовнішнього незалежного оцінювання якості навчальних досягнень ліцеїстів у 2021 році незадовільними.

Результати ЗНО у розрізі чотирьох останніх років:

